

Soukromá muzea včetně Židovského muzea v Praze zůstala téměř bez podpory. Bojí se krachu

V prosinci 2019 mělo Židovské muzeum tržby přes 15 milionů, loni ve stejném měsíci to bylo jen 41 tisíc. Podporu získalo pouze z programu Antivirus, a to ve výši 345 tisíc korun. autor: archiv Židovského muzea v Praze

- [Markéta Řeháková](#)
- [Jana Klímová](#)

14. 2. 2021 13:30 / 4 minuty čtení
[muzeum](#) [kompenzace](#) [ministerstvo kultury](#)

Zhruba stovka soukromých muzeí v Česku se bude snažit otevřít své brány návštěvníkům, co nejdříve to půjde.

Stejně jako státní či krajská muzea zůstala zavřená po celou dobu nouzového stavu v zemi. Na rozdíl od nich ale soukromníci nemají nárok téměř na žádnou vládní podporu. Po měsících bez návštěvníků a tržeb jim tak citelně začínají docházet peníze.

Programy kompenzací od ministerstev kultury nebo průmyslu míří buď na instituce v majetku státu nebo kraje, anebo na ty, které mají svou činnost zapsanou zároveň i jako podnikání. "Řada muzeí ze soukromého sektoru se tím prakticky ocitla mimo systém," uvedla pro HN ředitelka Asociace muzeí a galerií Irena Chovančíková.

Ze žádných programů ministerstva kultury nezískalo peníze například pražské Muzeum Karla Zemana. Jeho manažerka Lenka Lukáčková se kvůli tomu obrátila dopisem na premiéra Andreje Babiše i jednotlivé ministry. Upozornila je, že podmínky jsou nespravedlivé. Jedinou kompenzací z programů Covid kultura totiž mohou i soukromá muzea žádat pouze v případě, když pořádají živá vystoupení, takzvané Performing Arts. "Tuto podmínku může splnit málokteré muzeum, protože primárním cílem muzeí a galerií je výstavní a edukační činnost," upozorňuje Lukáčková.

Muzeím by podle ní hlavně pomohlo, kdyby ministerstvo zohlednilo výpadek příjmů ze vstupného a nezapomínalo na soukromé organizace.

"Když jsme zavření, nemáme příjem. Všechny naspořené peníze jdou na zaplacení běžných měsíčních výdajů, například energie či už pronajatého místa na reklamu," říká Lukáčková.

Úspěšnější byla s žádostí o podporu u ministerstva průmyslu a obchodu. Muzeum totiž provozuje expozice, ke kterým nabízí i plavby lodí, což je podnikatelská činnost. Dostalo tedy příspěvek z programů Covid nájemné i Covid gastro. Čerpalo také z programu Antivirus od ministerstva práce a sociálních věcí. V součtu ale stále prodělává. Celkové náklady Muzea Karla Zemana za loňský rok byly skoro osm milionů korun. Celkové kompenzace od státu asi 660 tisíc korun.

Ještě hůř je na tom Židovské muzeum v Praze. [Kritickou situaci pro HN už v minulých dnech popsal jeho ředitel Leo Pavlát.](#) "Měli jsme zájem o všechny vyhlášené podpory ať již ministerstvem kultury nebo průmyslu a obchodu," řekl Pavlát. Problém byl, že muzeum je zájmové sdružení právnických osob a jako kulturní instituce nepodniká. "K žádné jsme se ale nemohli přihlásit kvůli jejímu zaměření nebo našemu právnímu postavení," vysvětlil Pavlát.

V prosinci 2019 mělo muzeum tržby přes 15 milionů, loni ve stejném měsíci to bylo jen 41 tisíc. Podporu získalo pouze z programu Antivirus, a to ve výši 345 tisíc korun.

"Provoz teď financujeme z dřívějších mnohaletých úspor na rozvoj. Pokud se neobnoví turistika, tyto peníze utratíme a na další fungování už nebude," vysvětlil Pavlát s tím, že to by dopadlo i na více než sto zaměstnanců. "Konečný důsledek by byla insolvence," upozornil šéf instituce, která spravuje kromě známých synagog i jedinečná judaika z celého území Čech a Moravy, památku na oběti šoa. Sbírka nemá v Evropě obdoby velikostí ani hodnotou. Ještě v roce 2019 ji zhlédlo téměř 680 tisíc lidí, a muzeum tak patřilo před pandemií k nejnavštěvovanějším v Česku.

Ministerstvo kultury připouští, že kritéria pro podporu jsou hlavně pro soukromé instituce těžce splnitelná. "V době první vlny koronaviru byly bohužel limity pro alokaci prostředků ze strany ministerstva financí skutečně nastaveny velmi přísně," připouští mluvčí ministerstva kultury Michaela Lagronová.

Paradoxem je, že samo ministerstvo kultury patří například u Židovského muzea v Praze k jedním z jeho zakladatelů a má i jednoho zástupce v pětičlenné správní radě.

"Muzeum ale není státní příspěvkovou organizací, ministerstvo ho tedy nemůže financovat příspěvkem na provoz jako organizace, jejichž je jediným zřizovatelem," uvedla mluvčí. Upozornila však, že židovské muzeum může čerpat příspěvky z programů pro nestátní muzea a galerie, například na expozice, zabezpečení či restaurování. Ty nijak nesouvisí s covidem a vyhlášují se každý rok.

Ministerstvo kultury podle Lagronové navíc nyní chystá mimořádnou pomoc nestátním muzeím a galeriím. "Chápeme situaci, a právě proto, že covid-19 dopadá významně už i na jiné oblasti kultury, nejen na živé umění, a muzea jsou v této chvíli uzavřena kvůli vládním opatřením, vedeme v současné době jednání s ministerstvy průmyslu a financí o pokračování programu udržitelnosti pro muzea zřizovaná nestátními subjekty. S tím ale, že bychom tento program podpory rozšířili právě i o Židovské muzeum v Praze a další," sdělila Lagronová.